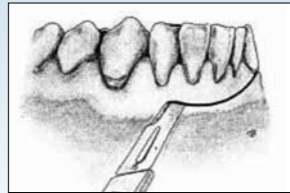

The historical development of surgical treatment of periodontal diseases

P. Dokou¹, J. Vrotsos²

Since the recognition of periodontal disease, periodontal treatment has focused on the removal of «diseased» gingiva, through the implementation of various surgical techniques, caustic drugs or pressure patches. However, the documentation of dental plaque as the primary etiological factor in the pathogenesis of the disease changed the perception of possible treatment.

The surgical techniques proposed in periodontal treatment are presented for the first time in the late 19th century by Robicsek, with the description of the gingivectomy technique. Several surgical techniques, such as flap surgery, were described, the main purpose of which was to eliminate periodontal pockets, seeking the most appropriate “way to access periodically affected root surfaces”. For the period before 1900, the evolutionary course of surgery appears to be limited, but since 1950, there has been a rapid development of periodontal surgery, as is shown by the findings of studies of that time, in which new techniques, modifications of older ones or even combinations of these, contributed to the expansion of the possibilities of periodontal treatment. Since 1980, with the main goal of achieving regeneration of periodontal tissues, targeted tissue and bone regeneration has been successful using various biocompatible materials.

Considering these results, one finds a rapid evolution in the field of surgical treatment of periodontal diseases, especially after 1950. The involvement of a number of researchers with the possibilities of periodontal treatment and the fuller understanding of the biology of periodontal tissues altered the previous purpose of surgical techniques that was the elimination of periodontal pockets. The introduction of new surgical techniques combined with the design of specialized instruments and materials, and the ability to create soft and hard tissues through various regenerative methods, contributed decisively and substantially to the expansion of the possibilities of periodontal therapy.

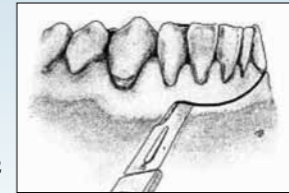
Key words: periodontal surgery, surgical techniques, periodontal disease, historical evolution

Odontostomatological Progress 2017, 71 (3): 382-401

1. DDS, MS, Dr med dent, Teaching Assistant
2. DDS, DrDent, FICD

Department of Periodontology, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Η ιστορική εξέλιξη της χειρουργικής θεραπείας των περιοδοντικών νόσων

Π. Ντόκου¹, Ι. Βρότσος²

Από την αρχή της αναγνώρισης της περιοδοντικής νόσου, η θεραπεία της επικεντρώθηκε στην αφαίρεση των «πασχόντων ούλων», με την εφαρμογή διαφόρων χειρουργικών τεχνικών, καυστικών φαρμάκων ή πιεστικών επιθεμάτων. Η τεκμηρίωση όμως του ρόλου της οδοντικής πλάκας ως πρωταρχικού αιτιολογικού παράγοντα στην αιτιοπαθογένεια της νόσου, άλλαξε την αντίληψη ως προς τους τρόπους θεραπευτικής αντιμετώπισής της.

Οι χειρουργικές τεχνικές που προτάθηκαν στο πλαίσιο της περιοδοντικής θεραπείας παρουσιάζονται για πρώτη φορά στα τέλη του 19^{ου} αιώνα από τον Robicsek, με την περιγραφή της ουλεκτομής. Στη συνέχεια, περιγράφηκαν πλήθος χειρουργικών τεχνικών, όπως η χειρουργική με κρημνό, που ως κύριο σκοπό είχαν την εξάλειψη των θυλάκων, επιδιώκοντας τον καταλληλότερο δυνατό «τρόπο πρόσβασης στις περιοδοντικά προσβεβλημένες ριζικές επιφάνειες». Για τη χρονική περίοδο πριν το 1900, η εξελικτική πορεία της χειρουργικής παρουσιάζεται περιορισμένη, ενώ από το 1950 και μετά, καταγράφεται μία ραγδαία ανάπτυξη της χειρουργικής του περιοδοντίου, όπως προκύπτει και από τα ευρήματα μελετών εκείνης της εποχής, στις οποίες παρουσιάζονται συνεχώς νέες τεχνικές, τροποποιήσεις παλαιότερων ή ακόμη και συνδυασμούς αυτών, συμβάλλοντας στην επέκταση των δυνατοτήτων της περιοδοντικής θεραπείας. Από το 1980 και μετά, με κύριο στόχο την επίτευξη της ανάπλασης των περιοδοντικών ιστών προτείνεται και εφαρμόζεται με επιτυχία η κατευθυνόμενη ιστική και οστική ανάπλαση, με τη χρήση διαφόρων βιοσυμβατών υλικών.

Εκτιμώντας τα αποτελέσματα αυτά, διαπιστώνει κανείς μια ραγδαία εξέλιξη στον τομέα της χειρουργικής θεραπείας των περιοδοντικών νόσων, ιδιαίτερα μετά το 1950. Η ενασχόληση πλήθους ερευνητών με τις δυνατότητες της περιοδοντικής θεραπείας και η πληρέστερη κατανόηση της βιολογίας των περιοδοντικών ιστών, τροποποίησε τον παλαιότερο στόχο των χειρουργικών τεχνικών που ήταν η εξάλειψη των περιοδοντικών θυλάκων. Η εισαγωγή νέων χειρουργικών τεχνικών σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό των εξειδικευμένων εργαλείων και υλικών αλλά και την δυνατότητα δημιουργίας μαλακών και σκληρών ιστών διαμέσου των διαφόρων αναπλαστικών μεθόδων, συνέβαλαν καθοριστικά και ουσιαστικά στην επέκταση των δυνατοτήτων της περιοδοντικής θεραπείας.

Λέξεις ευρητηρίου: χειρουργική θεραπεία, χειρουργικές τεχνικές, περιοδοντική νόσος, ιστορική εξέλιξη

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2017, 71 (3): 382-401

1. Περιοδοντολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης Περιοδοντολογίας
2. Καθηγητής, Διευθυντής

Εργαστήριο Περιοδοντολογίας, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα